

VYHODNOTENIE IMPLEMENTÁCIE OPERAČNÉHO PROGRAMU BRATISLAVSKÝ KRAJ V PROGRAMOVOM OBDOBÍ 2007 - 2013 NA ZÁKLADE VYBRANÝCH ŠTATISTICKÝCH UKAZOVATEĽOV

EVALUATION OF THE IMPLEMENTATION OF THE OPERATIONAL PROGRAM BRATISLAVA REGION IN THE PROGRAMMING PERIOD 2007 - 2013 ON THE BASIS OF SELECTED STATISTICAL INDICATORS

Vlastimil Vicen

Abstrakt

Cieľom tohto príspevku je vyhodnotiť vplyv implementácie Operačného programu Bratislavský kraj v programovom období 2007 - 2013 na základe vybraných merateľných ukazovateľov. Ciele operačného programu Bratislavský kraj boli napĺňané prostredníctvom dvoch prioritných osí, Infraštruktúra a Znalostná ekonomika. Bratislavský kraj patrí medzi regióny, ktoré sú z dlhodobého hľadiska nad priemerom EÚ z hľadiska výkonnosti regionálnej ekonomiky. Čerpanie finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov EÚ je preto pre tento región čiastočne obmedzené, pretože tieto sú určené predovšetkým na prekonanie rozdielov medzi ekonomicky silnejšími a slabšími regiónmi. Počas svojej implementácie priniesol Operačný program Bratislavský kraj tomuto kraju významné benefity v zmysle zlepšenia verejnej infraštruktúry, zlepšenia kvality života v obciach, dopravnej infraštruktúry a technologického vybavenia pre malé a stredné podniky. Hlavnou nevýhodou tohto programu boli obmedzené finančné zdroje, nakoľko dopyt po projektoch tohto typu ako aj absorpčná schopnosť v Bratislavskom kraji výrazne prevyšovala možnosti danej alokácie.

Kľúčové slová: Bratislavský kraj, štrukturálne fondy, Európska únia, programové obdobie

JEL Code: R11, O18, P48

Abstract

The aim of this paper is to evaluate the impact of the implementation of the Operational Program Bratislava Region in the 2007 - 2013 programming period on the basis of selected measurable indicators. The objectives of the Bratislava Region Operational Program were fulfilled through two priority axes, Infrastructure and Knowledge Economy. The Bratislava region is among the regions that are above the EU average in terms of regional economy performance in the long term; therefore, the drawing of financial resources from the Structural Funds is limited for this region as they are primarily designed to help overcome inequalities between economically stronger and weaker regions. During its implementation, the Operational Program Bratislava Region has brought significant benefits to the Bratislava Region in terms of improving public infrastructure, improving the quality of life in municipalities, transport infrastructure and technological equipment for small and medium-sized enterprises. The main disadvantage of this program was limited financial resources.

Key words: Bratislava region, structural funds, European Union, programming period

JEL Code: R11, O18, P48

Úvod

Bratislavský kraj je s rozlohou 2052 km² najmenším krajom v rámci Slovenskej republiky (SR), čo predstavuje 4,19% SR. Kraj je charakteristický vysokým stupňom urbanizácie vysoko prevyšujúcim priemer SR, ktorý je však priestorovo silne diferencovaný. Bratislavský kraj je dlhodobo najvýkonnejším regiónom SR keď sa podieľa na tvorbe hrubého domáceho produktu (HDP) v rámci SR približne 25%. Nadpriemerná úroveň HDP v Bratislavskom kraji úzko súvisí s reštrukturalizáciou regionálneho hospodárstva, lokalizáciou aktivít s vyššou pridanou hodnotou, koncentráciou subjektov súkromného sektora a orgánov verejného sektora. Pozitívne sú i ďalšie ukazovatele výkonnosti regionálnej ekonomiky (Operačný program Bratislavský kraj, 2007).

Hlavným kritériom na posudzovanie ekonomickej vyspelosti regiónu je v Európskej únii (EÚ) HDP na obyvateľa podľa parity kúpnej sily (Šikulová a kol., 2014). Toto kritérium je kľúčové okrem iného pri posudzovaní kategórie regiónov z hľadiska oprávnenosti čerpať finančné prostriedky EÚ. Dostať sa do kategórie regiónov, ktoré majú nárok na čerpanie finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ môžu iba regióny pod hranicou 75% priemeru tohto ukazovateľa

v EÚ. Okolie Bratislavy však patrí medzi regióny, ktorých HDP na obyvateľa sa dlhodobo pohybuje nad úrovňou priemeru únie.

Bratislavský kraj má osobitné postavenie v rámci SR aj z hľadiska Územnej štatistickej jednotky zadefinovanej Štatistickým úradom únie EÚ, označovaná ako NUTS. Uvedená klasifikácia slúži na posúdenie a hodnotenie potrieb regiónov ako aj relevantnosť a vhodnosť jednotlivých nástrojov regionálnej politiky EÚ pre konkrétne regióny. V prípade, že sa zameriame na klasifikáciu NUTS v kontexte SR je potrebné uviesť, že v súlade NUTS II má Bratislavský kraj samostatné postavenie keďže sa jedná o iný charakter regiónu v porovnaní so zvyškom SR, najmä pre geografickú pozíciu, ekonomickú výkonnosť či konkurencieschopnosť (Centrálny koordinačný orgán, 2007).

Na Slovensku bolo programovacie obdobie 2007 - 2013 v poradí druhým programovým obdobím, v ktorom bola krajina oprávnená čerpať finančné prostriedky EÚ po tom, ako sa stala plnohodnotným členom EÚ (Kováčik – Imrovič, 2019a). Bratislavský kraj na základe svojich ekonomických ukazovateľov spadal v programovom období pod cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, v rámci ktorého bolo možné čerpať finančné prostriedky EÚ prostredníctvom Operačného programu Bratislavský kraj (OPBK). OPBK predstavuje programový dokument SR pre čerpanie pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja pre vybrané oblasti infraštruktúry a vedomostnej ekonomiky Bratislavského kraja na roky 2007 – 2013 (OPBK, 2007).

Cieľom tohto príspevku je vyhodnotiť prínos implementácie OPBK v programovom období 2007 - 2013 na základe vybraných ukazovateľov tohto programu. V tomto príspevku pracujeme so sekundárnymi údajmi, pričom údaje o implementácii OPBK boli získane z jednotlivých výročných správ o vykonávaní programu, z webových stránok Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MParV SR) ako aj webových stránok Ministerstva financií SR. Na dosiahnutie stanovených cieľov sa používajú metódy analýza, syntéza a indukcia.

1 Štrukturálna politika EÚ a jej nástroje

Nástrojom hospodárskej a sociálnej súdržnosti EÚ je tzv. štrukturálna (regionálna) politika. Táto politika EÚ si kladie za cieľ posilňovanie hospodárskej, sociálnej a územnej solidarity v rámci jednotlivých regiónov EÚ, inak označované ako súdržnosť (Kováčik, 2019a). Štrukturálna a kohézna politika sú jednými z kľúčových oblastí politiky EÚ na ktorú upriamuje značnú pozornosť. Z hľadiska rozpočtu je na ňu vyčlenených približne 1/3

verejných prostriedkov EÚ. Štrukturálna politika EÚ je nevyhnutná a žiaduca pre krajiny a regióny EÚ s menej rozvinutým hospodárstvom (Pellegrini a kol., 2013).

Štrukturálna politika je preto vyjadrením solidarity EÚ so svojimi regiónmi, pričom jej fundamentom je realizácia skutočnej podpory konvergencie. Hlavnými nástrojmi štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ sú štrukturálne fondy. Štrukturálne fondy EÚ predstavujú finančné prostriedky spoločenstva, ktoré sú určené na podporu, rozvoj a zníženie rozdielov medzi jednotlivými regiónmi EÚ. Ich hlavným cieľom je podpora vytvárania pracovných miest, konkurencieschopnosti regiónov, ekonomického rastu a udržateľného rozvoja (Kováčik, 2019). Základom pre implementáciu štrukturálnych fondov v EÚ je regionálna politika EÚ, ktorá sa prejavuje vo forme tzv. kohéznej politiky, ktorá disponuje niekoľkými finančnými nástrojmi na napĺňovanie svojich cieľov, konkrétne hlavne Európsky fond regionálneho rozvoja a Európsky sociálny fond, a tiež Kohézny fond (Kováčik, 2019b).

Záujem o regionálnu politiku sa za posledné dve desaťročia postupne zvyšoval (Farole a kol., 2011). Analýza hybných síl regionálneho rastu ukazuje, že politika súdržnosti Európskej únie má pozitívny vplyv na hospodársky rast vo všetkých regiónoch (Crescenzi – Giua 2016). Podpora realizovaná v členských krajinách z finančných prostriedkov EÚ v rámci politiky súdržnosti má pozitívny dopad na podporu ekonomického rastu, konkurencieschopnosti regiónov, udržateľného rozvoja a v neposlednom rade na vytváranie pracovných miest (Kováčik – Čajka, 2019). Regionálna politika je integrálnou súčasťou makroekonomickej hospodárskej politiky štátu a realizuje sa v úzkej súčinnosti s odvetvovými politikami, štrukturálnou a urbanistickou politikou, pričom sama ich dopĺňa o regionálny rozmer (Tvrdoň – Hamalová – Žárska 1995). Úlohou regionálnej politiky EÚ je eliminovať hospodársku situáciu a sociálne nerovnosti medzi 28 členskými štátmi EÚ a ich regiónmi (Kováčik, 2018). Pod regionálnou politikou možno chápať riadiacu činnosť štátu a inštitúciu územnej pôsobnosti, ktorá smeruje k vytváraniu vhodnejších podmienok pre dynamický a všestranný rozvoj regiónov s maximálnym využitím ich geografického, ľudského a ekonomického potenciálu (Rajčáková 2005).

Podpora zo štrukturálnych fondov EÚ sa poskytuje v časovo vymedzených etapách, ktoré sa nazývajú programové obdobia a spravidla trvajú 7 rokov. SR má možnosť čerpať štrukturálne fondy od roku 2004 (Kováčik, 2019c), kedy vstúpila spolu s ostatnými krajinami Vyšehradskej štvorky a ďalšími 6 krajinami do EÚ (Kováčik – Imrovič in Bíly, 2019).

Nakoľko programové obdobie 2004 – 2006 bolo skrátené, až v programovom období 2007 – 2013 mohla SR čerpať finančné prostriedky EÚ v celej štandardnej dĺžke trvania

programového obdobia. Základom implementácie v rokoch 2007 – 2013 bol dokument známy ako Národný strategický referenčný rámec na roky 2007 - 2013 (Kováčik, 2019d).

Napriek implementácii regionálnej politiky na Slovensku je potrebné si uvedomiť, že po súčasnom hospodárskom vývoji nasleduje neustály rast rozdielov medzi jednotlivými regiónmi a okresmi (Čajka – Ondria, 2015); a zároveň neexistuje záruka, že štrukturálne fondy nevyhnutne podpora regionalizáciu v strednej a východnej Európe (Bachtler – McMaster, 2008). Je teda naďalej potrebné zaoberať sa účinnosťou intervencií zameraných na zmierňovanie regionálnych rozdielov (Faludi, 2005), najmä z finančných prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ s cieľom ich lepšieho zacielenia do budúcnosti.

2 Operačný program Bratislavský kraj

Globálnym cieľom OPBK je posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život. Špecifické ciele OPBK sú napĺňané prostredníctvom dvoch prioritných osí OPBK: Infraštruktúra a Vedomostná ekonomika. V rámci OPBK sú verejné prostriedky (štátny rozpočet a rozpočet územnej samosprávy), súkromné zdroje a prostriedky ERDF sústredené na štyri základné opatrenia v prioritných osiach. V Prioritnej osi 1 Infraštruktúra na opatrenie 1.1 Regenerácia sídiel a opatrenie 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava. V Prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika na opatrenie 2.1 Inovácie a technologické transfery a opatrenie 2.2 Informatizácia spoločnosti (OPBK, 2007).

Prvá prioritná os „Infraštruktúra“ je zameraná na podporu budovania moderného a atraktívneho regiónu pre občanov, návštevníkov a investorov. Druhá prioritná os „Vedomostná ekonomika“ podporuje v rámci OPBK inovácie a informatizáciu spoločnosti ako kľúčové tematické okruhy pre zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti regiónu.

Tab. 1: Prioritné osi OPBK vrátane finančnej alokácie

Prioritné osi programu	Opatrenia	Príspevok EÚ (v EUR)
1 Infraštruktúra	1.1 Regenerácia sídiel	56 100 038,00
	1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava	
2 Vedomostná ekonomika	2.1 Inovácie a technologické	35 627 569,00
	2.2 Informatizácia spoločnosti	
3 Technická pomoc		3 480 000
Celkovo		95 207 607

Zdroj: vlastné spracovanie na základe údajov OPBK (2007)

OPBK stanovuje stratégiu a prioritné osi podporované zo štrukturálnych fondov a zo zdrojov členského štátu, ich špecifické ciele, príspevok zo štrukturálnych fondov a ostatné finančné prostriedky v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č.1260/1999 („všeobecné nariadenie“) a v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja v znení neskorších zmien a doplnení („vykonávacie nariadenie“).

MParV SR ako Riadiaci orgán pre OPBK postupuje pri implementácii OPBK v súlade s ďalšími nariadeniami EÚ/ES, platnými právnymi predpismi Slovenskej republiky, najmä podľa zákona č. 528/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci a podpory z fondov Európskych spoločenstiev v znení neskorších predpisov, ako aj ďalšími záväznými dokumentmi, najmä v súlade so Systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013 v aktuálnom znení a Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013 v platnom znení (OPBK, 2007).

Prijímateľmi pomoci z OPBK sú obce a mestá Bratislavského kraja založené v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov; Bratislavský samosprávny kraj, založený v zmysle zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v

znení neskorších predpisov, Hlavné mesto SR Bratislava a jeho mestské časti v zmysle zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste SR Bratislave v znení neskorších predpisov; Združenia miest a obcí založené v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov; Subjekt správy bytového domu v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov; a mikro, malí a strední podnikatelia (MSP) - fyzické alebo právnické osoby podnikajúce v oblasti výroby, oprávnené na podnikanie v zmysle § 2 ods. 2 písm. a) a b) Obchodného zákonníka, registrované na území SR. Do implementácie OPBK je aktívne zapojený aj Bratislavský samosprávny kraj, ktorý vo vymedzenom rozsahu plní úlohy sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom pre OPBK.

3 Vyhodnotenie implementácie OPBK

Implementácia OPBK prebiehala od roku 2007, kedy bol operačný program schválený Európskou komisiou až do konca roku 2015 v zmysle pravidla $n+2$. Celkovo bolo v rámci OPBK podporených 474 projektov, ktoré prispeli k dosiahnutiu globálneho cieľa, z toho 120 projektov bolo realizovaných v rámci prioritnej osi 1 Infraštruktúra, 328 projektov v rámci prioritnej osi 2 Vedomostná ekonomika a 26 projektov v rámci prioritnej osi 3 Technická pomoc.

Tab. 2: Prehľad o realizácii programu k 31.12.2015

Prioritná os	Počet prijatých ŽoNFP	Počet schválených ŽoNFP	Počet zazmluvnených projektov	Počet riadne ukončených projektov
Infraštruktúra	239	138	120	120
Vedomostná ekonomika	545	346	328	328
Technická pomoc	27	26	26	26
Celkom	811	510	474	474

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výročných správ OPBK

Z celkovej alokácie vyčlenenej na OPBK 108 301 419 EUR predstavovala výška čerpaných oprávnených výdavkov za celé obdobie implementácie OPBK hodnotu 111 062 473,05 EUR, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 98,33%. Program sa teda čerpal veľmi efektívne.

Tab. 3: Prehľad o realizácii programu k 31.12.2015 (zdroj EÚ+ŠR)

Prioritná os	Celková alokácia programu	Výška schválených prostriedkov	Výška zazmluvnených prostriedkov	Výška vyčerpaných prostriedkov
Infraštruktúra	62 798 365,00	85 280 633,65	65 555 310,30	64 200 599,29
Vedomostná ekonomika	41 425 472,00	49 624 768,76	43 450 694,11	42 943 782,20
Technická pomoc	4 077 582,00	6 012 888,24	5 942 415,16	3 918 091,56
Celkom	108 301 419,00	140 957 541,58	114 948 419,57	111 062 473,05

Zdroj: vlastné spracovanie na základe výročných správ OPBK

Vyhodnotiť úspešnosť realizácie operačného programu sa dá rôznymi spôsobmi. Celkový prehľad o finančnej realizácii, resp. prehľad o schválených a zazmluvnených projektoch je jeden spôsob, ktorý je považovaný za komplexný na úrovni celého programu. Druhým spôsobom je vyhodnocovať plnenie jednotlivých merateľných ukazovateľov na úrovni prioritných osí, resp. opatrení. Nasledovné údaje o dosahovaní merateľných ukazovateľov sme získali z jednotlivých výročných správ o vykonávaní programu (Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, 2015).

Cieľom Prioritnej osi 1 bolo zvýšenie atraktívnosti Bratislavského kraja zlepšením kvality a úrovne sídiel a kvality verejnej dopravy pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja. Na sledovanie tohto cieľa slúži viacero ukazovateľov, ako napríklad „Počet regenerovaných sídiel“ či „Počet projektov, ktoré prispeli k podpore cestovného ruchu“. Cieľová hodnota týchto ukazovateľov predstavovala hodnotu 50, resp. 6 a realizáciou projektov v rámci tejto prioritnej osi sa ich aj podarilo naplniť a dosiahnuť hodnotu 52, resp. 12. Naopak, hodnotu merateľného ukazovateľa „Percento obyvateľov žijúcich v komplexne obnovených zónach“ sa naplniť nepodarilo a dosiahnutá hodnota bola 15,85 z cieľových 25. Zvýšenie atraktívnosti Bratislavského kraja zlepšením kvality a úrovne sídiel, bolo realizované prostredníctvom projektov v rámci opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel. Projekty zamerané na revitalizáciu

verejných priestranstiev, rekonštrukciu chodníkov, budovanie oddychových zón, verejnej zelene či verejného osvetlenia tak predstavujú významný prínos pre vytýčený cieľ. Zvýšenie atraktívnosti Bratislavského kraja zvyšovaním kvality verejnej dopravy bolo realizované prostredníctvom projektov v rámci opatrenia 1.2 Regionálna a mestská hromadná doprava. Implementácia tohto opatrenia je celkovo hodnotená ako menej úspešná, nakoľko zo strany žiadateľov neboli v minulosti doriešené podmienky realizácie Bratislavskej integrovanej dopravy.

Cieľom Prioritnej osi 2 bolo posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky. Konkurencieschopnosť regiónu a rast produktivity malých a stredných podnikov boli podporované najmä podporou inovácií, podporou zavádzania progresívnych technológií v podnikateľskej sfére a zabezpečovaním prístupu k informačno-komunikačným technológiám. Na sledovanie cieľa prioritnej osi slúži viacero ukazovateľov, napríklad „Počet podporených projektov zameraných na zvýšenie informatizácie spoločnosti“, resp. „Počet zavedených elektronických služieb dostupných online“. Cieľová hodnota týchto ukazovateľov predstavovala hodnotu 80, resp. 24 a realizáciou projektov v rámci tejto prioritnej osi sa ich aj podarilo naplniť hodnotami 128, resp. 430. Naopak, hodnotu merateľného ukazovateľa „Počet projektov spolupráce podnikov a výskumných inštitúcií“ sa naplniť nepodarilo a dosiahnutá hodnota bola 2 z cieľových 3. Zvýšenie inovácií v podnikateľskej sfére, podpora zavádzania progresívnych technológií a tým aj zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti MSP s vysokým rastom produktivity bolo realizované prostredníctvom projektov v rámci opatrenia 2.1 Inovácie a technologické transfery. Najväčší záujem bol o projekty zamerané na zníženie energetickej a materiállovej náročnosti zo sektora polygrafickej výroby, stolárskej výroby, kovovýroby, výroby pekárenských výrobkov, výroby počítačových, elektronických a optických výrobkov ako aj výroby výrobkov z gumených a plastových. Podpora konkurencieschopnosti regiónu prostredníctvom podpory inovácií a prístupu k informačno-komunikačným technológiám najmä v oblasti MSP sa realizovala prostredníctvom projektov v rámci opatrenia 2.2 Informatizácia spoločnosti. Podporovaná boli najmä elektronizácia samosprávy a rozvoj elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni. Tieto projekty boli zamerané najmä na budovanie a rozvoj firemných IKT, tvorbu elektronického obchodu atď.

Záver

Globálnym cieľom OPBK je posilnenie konkurenčnej schopnosti regiónu rozvojom vedomostnej ekonomiky a budovaním regiónu atraktívneho pre život. Program sa počas realizácie podarilo vyčerpať na úroveň 98,33%. Operačný program Bratislavský kraj priniesol Bratislavskému kraju počas svojej realizácie významné prínosy v oblasti zlepšenia verejnej infraštruktúry, zlepšenie kvality života v obciach, dopravnej infraštruktúry a technologického vybavenia malých a stredných podnikov. Napomohol samosprávam v Bratislavskom kraji posilniť schopnosti výkonu ich kompetencií. V rámci Prioritnej osi 1 na základe vyhodnotenia napĺňania merateľných ukazovateľov za najprínosnejšie považujeme projekty týkajúce sa regenerácie sídiel, ako aj podpory cestovného ruchu. V rámci prioritnej osi 2 zase projekty zavádzania online služieb a rozvoja firemných IKT. Hlavným negatívom implementácie OPBK boli obmedzené finančné zdroje.

Literatúra

BACHTLER, J., MCMASTER, I. 2008. EU Cohesion policy and the role of the regions: investigating the influence of Structural Funds in the new member states. In: ENVIRONMENT AND PLANNING C-GOVERNMENT AND POLICY, Roč. 26, č. 2, 2008, s. 398-427, DOI: <https://doi.org/10.1068/c0662>

CENTRÁLNY KOORDINAČNÝ ORGÁN, 2007. Národný strategický referenčný rámec 2007-2013. 2011. [online]. [cit.2019-12-22] Dostupné na internete: <http://www.nsrr.sk/narodny-strategicky-referencny-ramec-2007-2013/>

CRESCENZI, R., GIUA, M. 2016. The EU Cohesion Policy in context: Does a bottom-up approach work in all regions? In: ENVIRONMENT AND PLANNING A, Roč. 48, č. 11, 2016, s. 2340-2357, DOI: 10.1177/0308518X16658291

ČAJKA, P., ONDRIA, P. 2015. Development of regional policy in Slovakia since 1993. In: Regionals development and its determinants. Piła: Stanisław Staszic University of Applied Sciences in Piła, 2015. 226 s. ISBN 978-83-62617-57-9.

FALUDI, A. 2005. Politics of territorial cohesion of the European Union. In: BOLETIN DE LA ASOCIACION DE GEOGRAFOS ESPANOLES, Roč. 39, s. 11-30, ISSN: 0212-9426

FAROLE, T. a kol. 2011. Cohesion Policy in the European Union: Growth, Geography, Institutions. In: JCMS-JOURNAL OF COMMON MARKET STUDIES, Roč. 49, č. 5, 2011, s. 1089-1111, DOI: 10.1111/j.1468-5965.2010.02161.x

KOVÁČIK, V. 2018. Impacts of the implementation of the European Union funds in the Czech Republic in the programming period 2007-2013 in selected areas. In: Forum of foreign languages, politology and international relations, Roč. 10, č. 2, s. 53-60. ISSN 1337-9321.

KOVÁČIK, V. 2019. Implementácia Operačného programu Vzdelávanie v kontexte vzdelávacej politiky Slovenskej republiky. Univerzita Sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2019. 192 s. ISBN 978-80-8105-983-4.

KOVÁČIK, V. 2019a. Implementation of European funds in the Czech Republic in the programming period 2007-2013 compared to other V4 countries. In: University review. Roč. 13, č. 1 (2019), s. 13-21. ISSN 1337-6047.

KOVÁČIK, V. 2019b. Stav a vývoj implementácie európskych fondov v Českej republike v programovom období 2014-2020 s výhľadom na programové obdobie 2021-2027. In: Interpolis 18 : zborník vedeckých prác, 15. medzinárodná vedecká konferencia doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov : zborník vedeckých prác, 15. medzinárodná vedecká konferencia doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov. 1. vyd. - Banská Bystrica : Vydavateľstvo UMB v Banskej Bystrici - Belianum, 2019. - ISBN 978-80-557-1536-0 (online), s. 125-135.

KOVÁČIK, V. 2019c. Implementácia operačného programu Výskum a vývoj v kontexte podpory a rozvoja výskumnej infraštruktúry v Slovenskej republike. In: Almanach : aktuálne otázky svetovej ekonomiky a politiky. Roč. 14, č. 1 (2019), s. 23-33, ISSN 1337-0715.

KOVÁČIK, V. 2019d. Selected horizontal priorities implemented in the operational program Education in relation to meeting the objectives in the national strategic reference framework. In: QUAERE 2019. Roč. 9 : recenzovaný sborník příspěvků interdisciplinární mezinárodní

vědecké konference doktorandů a odborných asistentů, Roč. 9, 1. vyd. - Hradec Králové : Magnanimitas, 2019. s. 273-282. ISBN 978-80-87952-30-6.

KOVÁČIK, V., ČAJKA, P. 2019. Vplyv štrukturálnych fondov Európskej únie na opatrenia aktívnej politiky trhu práce v programovom období 2007 – 2013. In: Almanach : aktuálne otázky svetovej ekonomiky a politiky. Roč. 14, č. 3 (2019), s. 53-69, ISSN 1337-0715.

KOVÁČIK, V., IMROVIČ, M. 2019a. Implementation of the EU operational program employment and social inclusion in the Slovak republic in the context of selected social indicators. In: Modelling the new Europe, č. 30 (2019), s. 23-42. (online) ISSN 2247-0514.

KOVÁČIK, V., IMROVIČ, M. 2019b. Implementation of EU funds in V4 countries in programming period 2007-2013. In: BÍLÝ, J. a kol.: Budoucnost Evropské unie – mezi vizemi a realitou, 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2019, 136. s. ISBN 978-80-7556-044-5.

MINISTERSTVO PŔODOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR. 2015. Výročné správy o implementácii OPBK. [online]. [cit.2019-12-22]. Dostupné na internete: <http://www.opbk.sk/monitorovaci-vybor-pre-opbk/vyroczne-spravy-o-implementacii-opbk/>

OPERAČNÝ PROGRAM BRATISLAVSKÝ KRAJ. 2007. [online]. [cit.2019-12-22]. Dostupné na internete: <http://www.opbk.sk/sk/dokumenty/>

PELLEGRINI, G. a kol. 2013. Measuring the effects of European Regional Policy on economic growth: A regression discontinuity approach. In: PAPERS IN REGIONAL SCIENCE, Roč. 92, č. 1, 2013, s. 217, DOI: 10.1111/j.1435-5957.2012.00459.x

RAJČÁKOVÁ, E. 2005. Regionálny rozvoj a regionálna politika. Univerzita Komenského v Bratislave, 2005. 120 s. ISBN 80-223-2038-2.

ŠIKULOVÁ, I. a kol. 2014. Slovenská ekonomika: Desať rokov členstva v Európskej únii – vybrané témy a problémy. Bratislava: Ekonomický ústav SAV, 2014, 248 s. ISBN 978-80-7144-228-8.

TVRDOŇ, J., HAMALOVÁ, M., ŽÁRSKA, E. 1995. Regionálny rozvoj. Vydavateľstvo
Ekonom, Bratislava, 126 s. ISBN 80-225-0671-0.

Kontakt

Dr. h. c. doc. JUDr. Ing. Vlastimil VICEN, PhD., honorary profesor

Ústav verejnej správy

Katedra práva a bezpečnostného manažmentu

Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave

Furdekova 16

851 04 Bratislava

vicenvlastimil@gmail.com